

Prof. Andreas Schleicher, direktor Direktorata za izobraževanje in spretnosti, OECD

PIAAC – boljše spretnosti, boljša delovna mesta, boljša življenja

Delovna mesta, blaginja in posameznikova dobrobit so odvisne predvsem od tega, kaj ljudje znajo in kaj lahko naredijo s tem, kar znajo. Raziskava spretnosti odraslih (PIAAC), ki jo je izvedla OECD, kaže, da nizka raven spretnosti ljudem močno omeji dostop do boljše plačanih in bolj zadovoljujočih delovnih mest. Tam, kjer veliko število odraslih nima zadostnih spretnosti, je težko uvesti tehnologije za povečevanje produktivnosti in nove načine dela, to pa potem zavira izboljševanje življenjskega standarda. Poleg tega rezultati raziskave v vseh državah s primerljivimi podatki kažejo, da je za odrasle, ki jim primanjkuje spretnosti, veliko verjetneje, da bodo poročali o slabem zdravju, da bodo sebe videli kot objekte in ne akterje političnih procesov in da bodo manj zaupali drugim, kot pa za tiste, ki premorejo boljše besedilne spretnosti.

Raziskava spretnosti odraslih OECD kaže, da so nordijske države, Nizozemska in Kanada veliko uspešnejše pri zagotavljanju visokokakovostnega vseživljenjskega učenja – tako na delovnem mestu kot zunaj njega – kot pa druge države. Te države so razvile programe, ki so relevantni za uporabnike in po vsebini ter načinu izvajanja prožni. Z njihovo pomočjo je enostavno poiskati in razumeti informacije o priložnostih za izobraževanje odraslih, omogočajo tudi vrednotenje in priznavanje kompetenc, ki spodbujajo odrasle udeležence, da se ne nehajo učiti.

Vendar pa je pridobivanje spretnosti samo en del načrta. Raziskava tudi kaže, da se države razlikujejo po tem, kako dobro znajo spretnosti uporabiti in jim dodati vrednost ter kako preoblikovati boljše spretnosti v boljša delovna mesta in življenje. Japonska, ki je po raziskavi najuspešnejša, kaže podpovprečno uporabo spretnosti, medtem ko se Združene države, ki so po raziskavi pod povprečjem, dobro odrežejo, ko gre za uporabo razpoložljivih spretnosti. Neujemanje spretnosti in zahtev delovnih mest ostaja zelo resničen pojav, ki se zrcali v tem, koliko ljudje zaslužijo in kako produktivni so. Bistvenega pomena je, da ljudje vedo, katere spretnosti so potrebne na trgu dela in po katerih izobraževalnih poteh bodo prišli tja, kamor želijo. Mladim ljudem lahko do dobre izbire poklicne poti pomaga kakovostna karierna orientacija, ki je dopolnjena z aktualnimi informacijami o potrebah na trgu dela.

Nič od naštetega pa ne bo delovalo, če ne sodelujejo vsi: vlada, ki lahko poskrbi za finančne spodbude in ugodne davčne politike; izobraževalni sistem, ki lahko spodbuja podjetništvo in ponudi poklicno izobraževanje in usposabljanje; delodajalci, ki vlagajo v izobraževanje in učenje; sindikati, ki lahko poskrbijo, da vlaganja v usposabljanje prinesejo bolj kakovostna delovna mesta in višje plače, ter posamezniki, ki lahko bolje izrabijo priložnosti za izobraževanje in učenje.